

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 7.8.2014
Sayı : 463

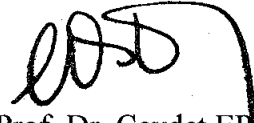
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanun, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Seyit SERTÇELİK
Ankara Milletvekili

Prof. Dr. Cevdet ERDÖL
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Kışları			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	13 Ağustos 2014		E. No: 2/2340	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan V.	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
SA	sl	U.	ps.	Numi
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI
07 Ağustos 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
07 Ağustos 2014
No : 329275

GEREKÇE

1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunla, bazı dernekler ile kurumlara her türlü vergi, resim ve harçtan muafiyet sağlanmıştır. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinde ise gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olmasının, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmamasının, vergiden muaf olup olmamasının ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmamasının, mevduat faizlerinden yapılan vergi kesintileri de dahil olmak üzere anılan madde uyarınca yapılacak vergi kesintilerini etkilemeyeceği hüküm altına alınmış olup söz konusu madde uyarınca kesilen vergilerin, vergi muafiyeti bulunan kişi veya kurumlar açısından nihai vergi olması amaçlanmıştır. Diğer taraftan, 1606 sayılı Kanunla vergi muafiyeti tanınan kurum ve kuruluşlarca elde edilen ve Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi uyarınca vergi kesintisine tabi tutulması gereken kazanç ve iratlar hakkında kaynakta yapılan söz konusu vergi kesintilerine ilişkin olarak yargı mercilerinde doğan ihtilaflar neticesinde, benzer şekilde vergi muafiyeti bulunmakla birlikte anılan geçici madde kapsamında gelirlerinden vergi kesintisi yapılan kurum ve kuruluşlar arasında eşitsizlikler doğabilmektedir. Bu eşitsizliği gidermek amacıyla 1606 sayılı Kanunda değişiklik yapılması zarureti doğmuş bulunmaktadır. Bu bağlamda, 1 inci maddeyle yapılan değişiklikle, 1606 sayılı Kanun kapsamına giren bazı dernek ve kurumların Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamına giren gelirleri üzerinden vergi kesintisi yapılacağı hususuna açıklık kazandırılmaktadır.

Türk Kızılay'ını kapsayan 1606 sayılı Kanun özel bir düzenleme olarak, sadece vergi istisna veya muafiyeti tanımlayan bir kanun değil, aynı zamanda kanunda sayılan kurumların vergi kanunları karşısındaki statülerini tayin eden bir kanundur. Dolayısıyla Türk Kızılay'ının 1606 sayılı Kanundan kaynaklanan vergi muafiyetini (5904 sayılı kanunla yapılan değişiklikten sonra iktisadi işletmeleri hariç) gelir ve giderlerinden dolayı vergi ödememesi olarak anlamak gerekir. Bir başka deyişle 1606 sayılı Kanun, Kızılay'ın kuruluş amacına yönelik mal ve hizmet alımlarında Katma Değer Vergisini de ödememesini gerektirir. Ancak Katma Değer Vergisi Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Türk Kızılay'ı, amacına yönelik olarak aldığı tüm mal ve hizmetler nedeniyle o mal ve hizmetin tabi olduğu oranda KDV ödemekte olup, Türk Kızılay'ının 1606 sayılı Kanundan gelen vergi muafiyeti KDV açısından uygulanmamıştır. Katma Değer Vergisinin ödeyicisi, vergiye tabi mal ve hizmeti nihai olarak tüketendir. Dolayısıyla Katma Değer Vergisinden muaf olmak, mal ve hizmet alımlarında KDV ödememektir. Türk Kızılay'ı bir ticari müessese olmadığından, mal ve hizmet alımlarını amaçları doğrultusunda (kendi tüketiminde değil, yardım faaliyetlerinde tüketmek için) yapmaktadır. Türk Kızılay'ı Tüzüğünde tanımlanan faaliyetlerinin gereği satın aldığı mal ve hizmetler için KDV istisnası uygulanmadığından gerek ulusal gerekse uluslararası yardım faaliyetleri için satın aldığı mal ve hizmetler nedeniyle katlanmak zorunda olduğu esas mali yük Katma Değer Vergisi olmakta, bu yük Türk Kızılay'ının operasyon maliyetlerini ciddi boyutta arttırmaktadır. Uluslararası platformda Kızılay ve Kızıllaçlar kamu yararına yapmış oldukları hizmet ve satın almalar dolayısı ile KDV'den istisna tutulmuşlardır; örneğin Amerikan Kızıllaçı, Avustralya Kızıllaçı, Azerbaycan Kızılay'ı, İsveç ve Macar Kızıllaçları KDV'den ulusal düzeydeki yasal düzenlemeler çerçevesinde muaf veya istisna tutulmuşlardır. 2012 yılı içinde Toplumsal Hizmetler Faaliyet Alanı kapsamında afet, sosyal yardımlar vb. amaçlı mal ve hizmet alımı için ödediğimiz yaklaşık KDV 22.865.934,00 TL'dir. Suriyeli Mülteciler İnsani Yardım Operasyonu uygulamasında esas teşkil etmek üzere, Türk Kızılay'ının yurt içinde ve yurt dışında, yardım operasyonları kapsamında gerçekleştirdiği faaliyetlerde uygulanmak amacı ile, bağışlarla finanse edilen ve sadece yardıma konu olan mal ve hizmet alımlarında KDV

istisnası getirilmesi ile yaratılacak sosyal faydanın artırılmasını sağlayacaktır.

Yapılan düzenleme ile Türkiye Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına 31/12/2013 tarihinden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin tarh veya tahakkuk ettirilen kurumlar vergisi ve kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının; bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalar ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi şartıyla tahsilinden vazgeçilmektedir. Böylelikle, 1606 sayılı Kanunun ve Gelir Vergisi Kanununun uygulamasından kaynaklanan yargısal ihtilafların sona erdirilmesi ve bu nedenle mahkemeler ve idare nezdindeki yoğun iş yükünün hafifletilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, Türkiye Kızılay Derneği ile 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesi kapsamına giren kurum ve kuruluşların mevduat faizi ve benzeri gelirleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi uyarınca stopaj yapılacağı hususu dikkate alındığında, bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak sonraki dönemler de dahil olmak üzere yeni ihtilaf yaratılmaması şartı öngörülmektedir. Öte yandan, maddede belirtilen şartların yerine getirilmesi ve anılan Derneğe ait iktisadi işletmelere ait kurum kazançlarının tamamının Türkiye Kızılay Derneğine aktarılması koşuluyla, bu iktisadi işletmelerin kazançları üzerinden sonraki vergilendirme dönemleri de dâhil olmak üzere kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi alınmaması ve bu kazançların Dernek faaliyetleri doğrultusunda kullanılması öngörülmektedir. Bu kapsamda yapılmış olan tarhiyatlar terkin edilmekte, madde kapsamında terkinin gereken alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilmektedir. Bu düzenleme ile sonraki dönemlere ilişkin olarak Türkiye Kızılay Derneği ile İdare arasında yeni ihtilafların oluşmaması amaçlanmaktadır. Ayrıca 3 üncü maddede uygulamaya ilişkin diğer düzenlemeler yapılmakta olup, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme hususunda da Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

**BAZI DERNEK VE KURUMLARIN BAZI VERGİLERDEN, BÜTÜN HARÇ VE
RESİMLERDEN MUAF TUTULMASINA İLİŞKİN KANUN, KATMA DEĞER
VERGİSİ KANUNU VE KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/7/1972 tarihli ve 1606 sayılı Bazı Dernek ve Kurumların Bazı Vergilerden, Bütün Harç ve Resimlerden Muaf Tutulmasına İlişkin Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan "bu kuruluşlara ait iktisadi işletmelere" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"f) Türkiye Kızılay Derneği tarafından, tüzüğünde sayılan amaç ve ödevlerini yerine getirmesine ilişkin mal ve hizmet alımları ile Derneğin uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, işbirlikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürütülen insani yardım faaliyetleri kapsamında mal ve hizmet alımları ve teslimleri

Bu bent kapsamında Derneğe yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle teslimde bulunanların yüklendikleri vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Maliye Bakanlığı, bu bendin uygulaması ile istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 3- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 8- (1) Türkiye Kızılay Derneğine ait iktisadi işletmeler adına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin tarh veya tahakkuk ettirilen kurumlar vergisi ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisi ile bu vergiler ve geçici vergiye ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının; bu alacaklarla ilgili olarak açılmış bulunan tüm davalar ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik açılmış tüm davalardan, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar vazgeçilmesi ve bu konuda sonraki dönemlerde de ihtilaf yaratılmaması şartıyla tahsilinden vazgeçilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartların yerine getirilmesi ve anılan iktisadi işletmelere ait kurum kazançlarının tamamının Türkiye Kızılay Derneğine aktarılması koşuluyla, bu iktisadi işletmeler adına sonraki vergilendirme dönemleri de dahil olmak üzere kurumlar vergisi ve kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi hesaplanmaz ve tarhiyat yapılmaz, yapılmış olan tarhiyatlar terkin edilir, madde kapsamında terkin gereken alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarlar red ve iade edilir.

(3) Davadan vazgeçme dilekçeleri bağlı bulunulan vergi dairesine verilir, bu dilekçelerin vergi dairesine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak, dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtığı davalardan vazgeçen mükellefin 193 sayılı Kanunun geçici 67 nci maddesinin uygulanmasına yönelik ihtilaflara ilişkin daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmaz. Madde hükmünden yararlanma başvurusu üzerine idarece de ihtilaflar devam ettirilmez ve bu davalarla ilgili olarak yargılama giderleri ve vekalet ücretine hükmedilmez.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.